

Inspreekgelegenheid Halfjaarrapportage 2026

Door: N. Busger op Vollenbroek
Datum: 8 september 2026 (Politiek Beraad)

Geachte leden van de raad en College van Burgemeester en wethouders,

Inleiding

Geachte voorzitter, allereerst dank voor de gelegenheid om u allen te mogen toespreken over de **Halfjaarrapportage 2026**. Waarom **nu**, zult u wellicht denken. Ik constateer nu nl. ontwikkelingen die vergelijkbaar zijn met de jaren 2019/2020. Bij de tussentijdse rapportage werd toen een tekort voorzien van M€ 7,5 (zie pag.8 **Jaarrekening 2020**). Zonder aanvulling uit reserves was het tekort zelfs M€ 9,6. Destijds leidde dat tot een ingrijpende Bezuinigingsoperatie én een verhoging van de OZB. In de huidige Prognose zie ik nu een vergelijkbaar tekort van **M€ 6,5** optreden. Ik zal dit later nader toelichten.

Huidige situatie

In de huidige situatie wordt u als raad jaarlijks door het College van B&W met twee beleidsstukken (**Begroting & Jaarrekening**) geïnformeerd over de financiën van de gemeente Borne volgens de voorschriften van de BBV. Hierbij zijn nadrukkelijke vereisten opgenomen t.a.v. de vermelding van 1. mutaties in reserves (ook apart te vermelden in exploitatie) en 2. omvang van de incidentele baten en lasten. In voorgaande jaren ontbrak dit inzicht **volledig** bij de tussentijdse halfjaarrapportages. Vanaf 2025 is de informatievoorziening wel iets verbeterd bij deze rapportage (met name inzicht in incidenteel versus structureel). Helaas wordt onderdeel 1. (mutaties reserves) nog niet expliciet zichtbaar gemaakt in de exploitatie. Voor de **Prognose** worden nu de verschillen in BATEN en LASTEN **wel** adequaat toegelicht. Voor de verschillen tussen **Initiële Begroting** en **Actuele Begroting** worden nog **GEEN** verklaringen gegeven. Verder worden bij de eerste vier programma's van de jaarlijkse stukken de BATEN en LASTEN via meerdere thema's toegelicht. Voor programma **Financieel Gezond** worden slechts drie thema's onderscheiden (Financieel, Vastgoed en Grondzaken), terwijl dit programma ongeveer 80% van de batenomvang van de gemeentelijke begroting betreft. Daarnaast kan de hand van de cijfers uit par. 4 (Reserves) nu de dotaties en onttrekkingen in de exploitatie worden afgeleid. Op deze manier komen we uit op het eerder genoemde tekort van M€ 6,5. We zien dus dat er per saldo M€ 3,8 (zie kolom "Besluiten 2026") wordt onttrokken en dit bedrag wordt blijkbaar toegevoegd aan de exploitatie ter dekking van extra kosten. Ook de cijfers uit kolom "Halfjaarrapportage" heb ik in mijn cijferoverzichten overgenomen. Dit leidt o.a. tot een extra exploitatielast van per saldo M€ 1,3. In mijn cijferoverzichten kom ik uit op eenzelfde balanssaldo van M€ 38,3. Ik heb alleen de wijzigingen in de mutaties reserves meegenomen in de exploitatie. Hierdoor ontstaat een nieuw beeld van de samenstelling van het resultaat.

Wenselijke situatie

Ik stel voor het College van B&W het volgende te vragen t.b.v. de jaarlijkse **Halfjaarrapportage**:

1. eenzelfde informatieopzet (van BATEN en LASTEN) voor het onderdeel Financiën op te nemen die vergelijkbaar is met de jaarlijkse Begroting en Jaarrekening, bestaande uit 6 posten:
 1. Algemene uitkering,
 2. Lokale heffingen,
 3. Dividend,
 4. saldo financieringsfunctie,
 5. Overige algemene middelen
 6. Mutaties reserves.
2. Voor een goede oordeelsvorming over de omvang van de verwachte BATEN en LASTEN zijn vergelijkbare cijfers van het **voorgaande jaar** wenselijk. Dus ook graag opnemen in de rapportage.

Aanbeveling Commissie BBV

In mijn brief met opmerkingen over de **Halfjaarrapportage 2026** heb ik ook aandacht besteed aan een aparte notitie van de commissie BBV, die speciaal bedoeld is voor de raadsleden. In hoofdstuk 5 van die notitie wordt speciaal aandacht besteed aan het resultaat. Ik beveel u deze notitie van harte aan. Deze is op aanvraag beschikbaar.

Resultaat Inclusieve Samenleving

De afgelopen jaren heb ik al veelvuldig aandacht gevraagd voor dit programma. Volgens de huidige Prognose wordt een **tekort** voorzien van **M€ 38,4**. Dit is fors hoger dan voorgaande jaren en ook hoger dan het voorziene tekort voor 2027. Wellicht dat bij de **Ontwerp-Programmabegroting 2027** een betere inschatting kan worden gemaakt zodat de raad niet tussentijds wordt verrast met extra tegenvallers.

Tot zover mijn betoog. Indien er nog vragen zijn, dan ben ik gaarne bereid die te beantwoorden.